

Ons nummer: O20.001530



Schriftelijke reactie toezegging

Raad/commissie	Commissie BF
Datum vergadering	10 september 2020
Onderwerp	Toelichting Investeringsagenda per onderdeel
Toezegging gedaan door	Gea Wielinga

Omschrijving toezegging

n.a.v. agendapunt 5. Invulling deel investeringsagenda wordt toegezegd dat er voor elk afzonderlijk genoemd project een toelichting komt waarom er nu geïnvesteerd moet worden

Datum schriftelijke reactie

16 september 2020

Schriftelijke reactie

Tijdens de commissievergadering BF van 10 september 2020 is gevraagd om de diverse projecten uit de Investeringsagenda nader toe te lichten. Vragen als “Waarom moet er nu geïnvesteerd worden?”, “Waarom nu dit besluit en kan dit niet bij de komende begroting?” en “Wat zijn de risico’s van uitstellen van dit besluit?” zijn in deze schriftelijke reactie nader uitgewerkt.

Ook is tijdens de commissievergadering een relatie gelegd met onze algehele financiële situatie. Uit de Berap mei 2020 blijkt dat we op dit moment een Algemene Reserve hebben van € 18,9 miljoen, maar dat we door verwachte mutaties uit kunnen komen op een stand van de Algemene Reserve van € 1,2 miljoen negatief.

In dat vooruitzicht was nog niet rekening gehouden met de Precariogelden van 2019 (€ 6,2 miljoen) die wij nog in reserve hebben, aangezien het in eerste instantie de bedoeling was om deze € 6,2 miljoen volledig te besteden aan de Investeringsagenda. Door nu bewust te kiezen voor een lager investeringsbedrag kan er alsnog een bedrag van € 4,7 miljoen vrijvallen vanuit de reserve Precariobelasting ten gunste van de Algemene Reserve. Hiermee verbetert het geschetste verloop van de Algemene Reserve.

In het “Informatiedocument ombuigingen” zijn naast de bovenstaande keuze nog meer ombuigingen benoemd. In dat document is ook aangegeven dat we met de genoemde ombuigingen tot een structureel sluitende begroting zouden kunnen komen, waarbij tevens het weerstandsvermogen op niveau blijft.

Hierna volgt de toelichting op de diverse projecten.

Overzicht Investeringsagenda

Onderwerp	Investerings bedrag
1 Programma Duurzame Ontwikkeling (klimaatagenda)	150.000
2 Visie stedelijke ontwikkeling Sneek-Bolsward	100.000
3 Impuls kwaliteitsgeld kernen	400.000
4 Kapitaalgoederen: achterstanden wegen en waterbouw aanpakken	500.000
5 Budget voor Europese en Internationale aansluiting SWF	150.000
6 Verduurzaming Dorpshuizen/wijkgebouwen/MFC's	200.000
7 Vervanging kunstgrasvelden Bolsward (voetbal)	370.000
8 Herinrichting Bolsward	300.000
9 Fietspaden (uit het Fietspadenplan - Mienskip)	250.000
Totaal	<u>2.420.000</u>

Programma Duurzame Ontwikkeling

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- De investering is nodig voor het behalen van de doelen omschreven in de Klimaatagenda 2020. Verdeling is als volgt:
 - €50.000 wordt ingezet voor bewustwording en communicatie. Bewustwording en communicatie gaan de komende tijd een belangrijke rol spelen op weg naar de energietransitie.
 - Daarnaast wordt in totaal een bedrag van €63.877 ingezet voor Circulaire Economie. Dit omvat onder andere: Circulair inkopen, pilot circulaire inkoop hoofdvestiging buitendienst, Actieplan koplopers en een bijdrage aan Grutsk & Grien, de SDG werkgroep en duurzame evenementen.
 - Ten slotte is er een bedrag van €19.500 bestemd voor de pilot waterstof en een bedrag van €16.623 voor overige kosten. Deze verdeling is afkomstig uit de Klimaatagenda SWF 2020, waarin onderdelen nader worden omschreven.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij uitstel van financiële middelen loopt SWF het risico dat bepaalde onderdelen, met uitzondering van Waterstof en pilot voor de buitendienst, die in de Klimaatagenda staan omschreven niet uitgevoerd kunnen worden.

Visie stedelijke ontwikkeling Sneek-Bolsward

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Voor beide kernen zit SWF nog in het proces om de ambitie te formuleren. Hiervoor is, vooral voor Sneek, meer inbreng van burgers en bedrijven van belang. Dit sluit aan bij het principe van de Omgevingwet.
- Daarnaast stellen we de ambitie op met partners, zoals provincie, wetterskip, De Fryske Marren.
- Het proces en inhoud is te vergelijken met het ambitiedocument voor de IJsselmeerkust. Het ambitiedocument is basis om de gezamenlijke Ontwikkelagenda vormen. Breed draagvlak is hierbij onmisbaar.
- Het ambitiedocument, de visie op sociaal, ruimtelijk en economisch gebied, wordt daarna gebruikt, om in beide kernen op deelgebieden antwoord op de vele initiatieven te kunnen geven. Passen deze in onze ambitie. Voor antwoorden is het formuleren van de ambities dringend gewenst. Initiatieven liggen nu te lang te wachten op antwoord. Doorontwikkeling van Sneek en Bolsward moet hierdoor niet stagneren. Initiatieven kunnen aan de hand van het ambitiedocument sneller op meerwaarde worden beoordeeld.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij uitstel van financiële middelen, loopt SWF het risico van verder stagnatie in de doorontwikkeling van Sneek en Bolsward.
- Onbegrip bij initiatiefnemers van ontwikkelingen door het ontbreken van duidelijke kaders.

Impuls kwaliteitsgeld kernen

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Het betreffen de meest voorkomende meldingen vanuit dorpen en wijken. De wens van de inwoners voor extra parkeerplaatsen en verkeer remmende maatregelen;
- Verbeteren van verkeersveiligheid is zowel landelijk, provinciaal als wel gemeentelijk beleid vastgesteld in het GVVP.
- Zowel bedoeld voor aanpak van de meest verkeersonveilige locaties zoals bijvoorbeeld kruispunt Groenedijk en als het kan wordt de combinatie gezocht met onderhoud en uiteraard de aanpak van kleine wensen vanuit buurten, dorpen en steden;
- Er is rijkssubsidie aangevraagd voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. De definitieve beschikking volgt half oktober. Voorwaarde voor verkrijgen van de subsidie is minimaal 50% eigen bijdrage en uitvoering voor eind 2021.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij het ontbreken van (structurele) financiële middelen zal gemeente SWF de gestelde doelen van minder verkeersongevallen niet bereiken.
- Wanneer SWF niet voldoet aan de voorwaarde 50% eigen bijdrage, ontvangt SWF geen rijksbijdrage. SWF verliest hierdoor het multipliereffect waardoor de uitgaven voor SWF hoger worden.

Kapitaalgoederen: achterstanden wegen en waterbouw aanpakken

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Zoals in de Nota openbare ruimte 2020-2025 is aangegeven, is er fors achterstallig onderhoud bij klinkerwegen, bruggen en oevers en kaden;
- De afgelopen periode is een visuele inspectie uitgevoerd bij betonnen bruggen waar de komende jaren onderhoud gepland staat en hieruit blijkt dat meerdere bruggen ernstig aangetast zijn en onderhoud noodzakelijk is;
- Door de financiële middelen nu beschikbaar te stellen, kan gestart worden met de voorbereiding en streven we naar uitvoering voor het recreatieve seizoen zodat hinder door verkeer over weg en water zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- Uiteraard willen we beperkingen in gebruik (aslastbeperking of afsluiten) zoveel mogelijk voorkomen. Als dit vanwege de veiligheid nodig is, komen deze maatregelen in beeld.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Door uitstellen van onderhoudswerkzaamheden, neemt het risico toe dat bruggen onveiliger worden en burgers bij ongeval hier de dupe van worden. Verwachting is dat de uitgaven zullen toenemen bij herstelwerkzaamheden, daar dit arbeidsintensiever is.

Budget voor Europese en Internationale aansluiting SWF

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Op dit moment laat de gemeente Súdwest-Fryslân Europese kansen liggen. We zijn onvoldoende actief op Europees niveau.
- De nieuwe Europese bestuursperiode start in 2021 met een meerjarig bestuurlijk en financieel kader en eindigt in 2027. Op dit moment worden de Europese programma's en fondsen uitgewerkt. Het jaar 2020 is daarom een belangrijk jaar voor onze gemeente om te investeren in kennis opbouwen en ons warm te lopen om direct bij de start in 2021 optimaal gebruik te kunnen maken van de Europese kansen.
- Om de stap van kansen verkennen naar kansen benutten te kunnen maken is er een organisatorische aanpak nodig; dit willen we bereiken door Europe-ready te worden. Europe Ready Fryslân is een initiatief van de gemeenten Súdwest-Fryslân, Leeuwarden en de provincie Fryslân. Vanaf dit voorjaar zijn dit kalenderjaar al diverse webinars en workshops georganiseerd www.europereadyfryslan.nl er volgen er binnenkort meer en wordt er toegewerkt naar concrete projecten. De kosten van deze aanpak zullen voor rekening gebracht worden van het gevraagde budget.
- Deze aanpak past ook bij de unaniem aangenomen raadsnotie van 6 juni 2019 "om actief op zoek te gaan naar financiële middelen" als gemeentelijke organisatie.
- Samen zorgen wij daarmee voor een aanpak voor onderwijsinstellingen, ondernemers en overheden die Fryslân helpt om slagvaardig in het Europese veld te opereren. Bijvoorbeeld hoe Friesland projecten kan ontwikkelen, coalities sluit en aansluit op de agenda van de Europese commissie.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij uitblijven van financiële middelen, mist SWF kansen om projecten en subsidies binnen te halen, maar ook kennis te delen, onze gemeente te profileren en voor onze belangen te lobbyen.
- Uitstel betekent de kans dat SWF de boot mist.

Verduurzaming Dorpshuizen/wijkgebouwen/MFC's

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Uit de totaalrapportage van de ontmoetingsplaatsen is naar voren gekomen dat er een behoorlijke slag gemaakt kan worden om de ontmoetingsplaatsen energiezuiniger te maken. Voor het volledig verduurzamen van de ontmoetingsplaatsen naar de hoogst haalbare energiebesparende staat, zal er bijna €4.5 miljoen geïnvesteerd moeten worden. De urgentie voor besturen om financiële steun te krijgen voor het verduurzamen van hun gebouwen is groot, helemaal nu er door corona weinig/geen inkomsten kunnen worden genereerd.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij het uitblijven van financiële steun kunnen besturen niet (verder) verduurzamen. Dit terwijl zij staan te popelen om te beginnen waarbij hun motivatie twee belangen behartigt: het milieu en de maandelijkse lasten omlaag brengen. Dat laatste wordt in deze tijd belangrijk gevonden gezien de gemiste inkomsten en blijvende maandelijkse lasten.

Vervanging kunstgrasvelden Bolsward (voetbal)

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- In 2018 is het kunstgrasveld in Bolsward door de KNVB gekeurd. Met kunst- en vliegwerk is het veld toen nog met minimale specificaties door de keuring gekomen. Inmiddels zijn we 2 jaar verder, staat er vrijwel geen grasspriet meer in het veld en wordt zo ongeveer op pure rubberkorrels gespeeld. Een volgende keuring zal het veld dan ook niet positief doorstaan.
- De SC Bolsward kent een trainingsbehoefte van zo'n 2000 uren op jaarbasis. Deze kunnen nooit op natuurgras in Bolsward worden gehaald. Vervanging door kunstgras is dus noodzakelijk.
- Voor het kunstgrasveld in Bolsward is ook nog eens een handhavingsverzoek (zorgplicht op basis van art. 13 van de Wet bodembescherming) ingediend door de stichting "In Strepitus", die als oogmerk heeft om alle met rubber ingestrooide kunstgrasvelden te doen laten verdwijnen.
- Vervanging van het veld is dan ook dringend noodzakelijk, waardoor en de SC Bolsward en het milieu zijn gediend.
- Echter, een kunstgrasveld dient onder bepaalde weersomstandigheden te worden aangelegd. Vervanging kan dus niet eerder plaatsvinden dan in de periode juni t/m augustus 2021. Gezien de huidige problematiek met de rubber ingestrooide velden, zal voor een milieuvriendelijk alternatief moeten worden gekozen. Dit zou kostenverhogend kunnen werken, maar wordt pas duidelijk als het werk is aanbesteed.
- Omdat alle gemeenten in Nederland in dezelfde periode kunstgrasvelden willen vervangen of aanleggen, is het wel zaak om het bestek zo spoedig mogelijk op de markt te brengen

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij afkeuring van het kunstgrasveld mag er niet meer op een veld worden gespeeld en getraind, hetgeen enorme consequenties heeft voor de SC Bolsward. Die kan haar activiteiten dan niet meer volledig ontplooiën.
- In de huidige situatie, gezien de enorme hoeveelheden rubber op het veld, is de zorgplicht in Bolsward niet uitvoerbaar.

Herinrichting Bolsward

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Door nu te investeren in de 1e fase van de Herinrichting doorgaande route binnenstad Bolsward kan overlast voor bewoners en bedrijven in de binnenstad worden beperkt. De Zwaantjespost brug wordt vervangen en een deel van de kabels en leidingen in de Marktstraat. Bovendien wordt het stadhuis in deze zelfde periode opgeleverd en moet de bestrating rondom het stadhuis opnieuw worden bestraat. Door deze werkzaamheden te koppelen wordt overlast zoveel mogelijk beperkt voor de inwoners en bedrijven.
- Financieel levert dit een besparing op door een combinatie van werkzaamheden uit te voeren en doordat er geen herstelwerkzaamheden hoeven te worden uitgevoerd die anders op de planning staan. Totaal bespaart het ongeveer € 100.000,- door nu te investeren in de 1e fase herinrichting.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Indien de investering van € 300.000,- wordt doorgeschoven naar de behandeling van de Programmabegroting op 12 november is de planning voor de 1e fase herinrichting niet meer haalbaar en kan een combinatie van bovengenoemde werkzaamheden niet meer worden uitgevoerd. Hierdoor worden de uitgaven voor SWF op langer termijn hoger.

Fietspaden (uit het Fietspadenplan - Mienskip)

Toelichting waarom nu noodzakelijk:

- Een aantal verbindingen kan uitgevoerd worden in combinatie met onderhoud, die kans ligt er nu nog. Dit levert een efficiency op;
- SWF krijgt subsidies (rijk en provincie) voor 2021 waarbij de voorwaarde is dat de gemeente 50% van de middelen ter beschikking heeft;
- De nieuwe school in Sijbrandaburen is geopend. Twee fietsverbindingen van en naar de school staan in de top 5 van aanvragen;
- Onderdeel van de fietsverbinding is de kruising ter hoogte van de school van Sijbrandaburen. Deze kruising wordt vanuit project van de nieuwbouw school opgepakt. De aanpak van de kruising is een kans voor de fietsverbinding. Door deze twee tegelijkertijd op te pakken besparen we kosten en levert efficiency op.
- De lijst van fietspaden is al in 2013 opgesteld en met de toenmalige raad opiniërend besproken. Tot op heden is er nog geen enkele verbinding aangepakt ondanks de roep vanuit de mienskip;
- Na behandeling in 2019 zijn er met diverse partijen gesprekken geweest over de gewenste uitvoering: Plaatselijk belangen, fietsersbond, politie en Rijkswaterstaat;
- beleidsmatig is het doel om fietsgebruik te bevorderen en de verkeersveiligheid te verbeteren specifiek voor de kwetsbare groepen zoals fietsers en voetgangers. En bijkomend effect voor de toerisme en recreatie.

Wat zijn de risico's van uitstel?

- Bij het niet benutten van koppelkansen, worden de uitgaven voor SWF op langer termijn hoger.
- Wanneer SWF niet voldoet aan de voorwaarde 50% eigen bijdrage, ontvangen we geen subsidie. SWF verliest multipliereffect waardoor de uitgaven voor SWF hoger worden.